

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Кваліфікаційна праця
на правах рукопису

ДИПЛОМНА РОБОТА

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«Економічна безпека суб'єктів господарювання»

Виконав: Гуменюк Валерій Михайлович

студент денної форми навчання

спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Науковий керівник:

Д.е.н., професор Ящишина І.В.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
протокол №___ від «___» _____ 20_ р.

м. Кам'янець-Подільський, 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	7
1.1. Обґрунтування сутності економічної безпеки мікрорівня	7
1.2. Місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки	18
1.3. Методичні підходи до оцінювання фінансової безпеки	23
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	33
2.1. Економічна характеристика ТОВ «Преттль-Кабель Україна».....	33
2.2. Аналіз стану фінансової безпеки за групами показників	42
2.2.1. Оцінка фінансової безпеки за показниками фінансової стійкості	44
2.2.2. Визначення фінансової безпеки за показниками прибутковості	48
2.2.3. Дослідження фінансової безпеки за показниками ділової активності	52
2.2.4. Оцінювання фінансової безпеки за показниками платоспроможності ...	54
2.3. Інтегральна оцінка фінансової безпеки	57
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ПРЕТТЛЬ-КАБЕЛЬ УКРАЇНА»	63
3.1. Прогнозні оцінки рівня фінансової безпеки.....	63
3.2. Заходи щодо вдосконалення фінансової безпеки	68
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ	93

ВСТУП

Актуальність теми. Процес забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання є одним з визначальних аспектів їх успішної діяльності; йому притаманна низка специфічних особливостей у залежності від обсягу, виду діяльності, забезпеченості фінансовими ресурсами, активності внутрішньо- та зовнішньоекономічної діяльності, кількості та фаховості підприємства. Домінантність цього процесу зумовлює необхідність комплексного підходу до здійснення забезпечення економічної безпеки, що дозволяє розробити її адекватну систему, визначити та врахувати вплив дестабілізуючих чинників внутрішнього та зовнішнього середовища, для досягнення інтересів суб'єктів господарювання.

Фінансова безпека є умовою такого розвитку економічної системи, який здатний забезпечити їх соціально-економічну та фінансову стабільність, збереження цілісності та єдності фінансової системи, успішне подолання внутрішніх і зовнішніх загроз у фінансовій сфері. Фінансова безпека посідає особливе місце в системі економічної безпеки, впливаючи абсолютно на всі сфери діяльності підприємства. Це пояснюється тим, що рівень фінансової безпеки будь-якого підприємства визначає його можливості забезпечувати інші складові економічної безпеки, а зміни в будь-якій сфері підприємства в кінцевому результаті відображаються на його фінансовій безпеці.

Особливо це позначається на фінансовій безпеці суб'єктів господарювання і вказує на актуальність подальшого розвитку дієвого фінансового механізму забезпечення фінансової безпеки, який передбачає, перш за все, визначення факторів, що впливають на стан фінансової безпеки.

Теоретичні та методологічні аспекти економічної безпеки на мікрорівні досліджувалися багатьма науковцями. Особливої уваги заслуговують наукові праці таких відомих вітчизняних та зарубіжних учених-економістів, як: Олейнікова Є. А., Кузенко Т. Б., Варналій З. С., Кірієнко А. В., Тамбовцев В., Лисенко Ю., Міщенко С., Стаховяк З., Белокуров В. В., Дацків Р., Ковальов Д., Сухорукова Т., Плетникова І. Л., Шликов В., Раздіна О. В. та ін.

У дослідженні економічної безпеки підприємства досягли значних успіхів такі вчені-економісти, як: Шавасєв А., Глущенко С. В., Ковальов Д., Сухорукова Т., Соловйов А., Ілляшенко С., Бендиков М., Забродський В., Капустін Н., Плетнікова І., Ареф'єва О. В., Кузенко Т. Б. та ін.

Теоретико-методичними основами фінансової безпеки суб'єктів господарювання займалися такі вчені-економісти, як: Чібісова І. В., Козак Л. С., Багровецька І. В., Бланк І. А., Горячева К. С., Пономаренко О. Е., Кракос Ю. Б., Разгон Р. О., Папехин Р. С. та ін. Однак деякі прикладні аспекти забезпечення суб'єктів господарювання потребують подальших досліджень.

Метою магістерської роботи виступає дослідження стану фінансової складової економічної безпеки суб'єкта господарювання та формування заходів щодо її вдосконалення. Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення наступних **завдань**:

- визначити та обґрунтувати сутність економічної безпеки мікрорівня;
- означити місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки;
- дослідити методичні підходи до оцінювання фінансової безпеки;
- охарактеризувати загальні економічні показники діяльності ТОВ «ПКУ»;
- проаналізувати стан фінансової безпеки товариства за групами показників;
- провести інтегральне оцінювання стану фінансової безпеки ТОВ «ПКУ»;
- здійснити прогноз рівня фінансової безпеки суб'єкта господарювання;
- розробити заходи щодо вдосконалення фінансової безпеки.

Об'єктом дослідження є економічна безпека суб'єктів господарювання.

Предметом магістерської роботи є теоретико-методичні та прикладні аспекти фінансової безпеки сучасного суб'єкта господарювання.

Методи дослідження. У магістерській роботі використовуються такі методи дослідження: теоретичного узагальнення (для формування власного підходу до розуміння ключових понять у сфері забезпечення фінансової безпеки); метод аналізу (для діагностики рівня розвитку досліджуваного підприємства); метод синтезу (при формуванні з окремих елементів структури комплексного забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання); кількісні методи, в

тому числі економічний аналіз (при розрахунку коефіцієнтів у запропонованій методиці оцінювання рівня фінансової безпеки); графічний метод (для наглядності результатів дослідження); метод угруповання (при угрупованні підходів до тлумачення понять економічної та фінансової безпеки); історичний метод (заснований на вивченні виникнення, формування та розвитку понять хронологічній послідовності)

Магістерська робота містить **елементи наукової новизни**, зокрема за групами показників проаналізовано стан фінансової безпеки ТОВ «ПКУ» та проведена інтегральна оцінка її рівня, а також розроблені і запропоновані організаційні та управлінські безпекові заходи.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що результати магістерської роботи можуть бути використані у процесі аналізу стану та формування заходів щодо комплексного забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання.

Розроблені рекомендації щодо вибору стратегії економічної безпеки з урахування впливу внутрішнього середовища, а також оцінювання фінансової безпеки підприємства. Також обґрунтовані теоретичні положення, що дозволять підвищити прибуток підприємства за допомогою розроблених методичних пропозицій та стабілізувати показники фінансової безпеки до нормативних значень для покращення економічної безпеки підприємства в цілому.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень доповідались та обговорювались на звітній науковій конференції студентів та магістрантів КПНУ імені І. Огієнка за результатами науково-дослідної роботи у 2019-2020 н.р.

Публікації. Окремі положення та результати дослідження опубліковано у вигляді тез у збірнику тез доповідей VIII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Сталий розвиток України: проблеми і перспективи» (Кам'янець-Подільський, 23-24 вересня 2020 року).

Особистий внесок здобувача. Магістерська робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Наведені в роботі результати наукових досліджень є

особистими розробками і повністю належать автору. В роботі використано лише ті положення та результати, які отримано автором особисто.

Структура роботи. Робота складається з вступу, розділів, загального висновку, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи – 97 сторінки комп'ютерного тексту. Робота містить вступ, 3 взаємопов'язані розділи, 34 таблиці та 16 рисунків, список використаних джерел із 82 найменувань та 4 додатки.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі проведено дослідження теоретико-методичних засад щодо суті та стану фінансової складової економічної безпеки суб'єкта господарювання, проаналізовано стан фінансової безпеки ТОВ «ПКУ» та розроблено заходи щодо вдосконалення фінансової безпеки, що дозволило сформулювати теоретико-методичні висновки, які відображають вирішення завдань магістерської роботи відповідно до поставленої мети.

1. Проаналізовано існуючі теоретичні підходи до визначення сутності та складових економічної безпеки суб'єктів господарювання, що дозволили розкрити сутність поняття «економічна безпека», яку доцільно визначити як стан ефективного використання його ресурсів та існуючих ринкових можливостей, що дає змогу запобігати внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам) та забезпечити його тривале виживання і стійкий розвиток на ринку відповідно до обраної місії. Узагальнено різноманітні наукові підходи до трактування поняття «економічної безпеки» вітчизняними і зарубіжними фахівцями та визначено загальні схеми процесу організації і функціональні цілі економічної безпеки на підприємстві.

2. Визначено що фінансова безпека посідає особливе місце в системі економічної безпеки, впливаючи абсолютно на всі сфери діяльності підприємства. Це пояснюється тим, що рівень фінансової безпеки будь-якого підприємства визначає його можливості забезпечувати інші складові економічної безпеки, а зміни в будь-якій сфері підприємства в кінцевому результаті відображаються на його фінансовій безпеці. Проаналізовано наукові підходи до визначення «фінансової безпеки», яку визначають як такий його фінансовий стан, який характеризується: збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг; стійкістю до загроз; здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів.

3. Вивчено методичні підходи до оцінювання рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання. Обґрунтовано: індикаторний підхід, суть якого

ґрунтується на порівнянні фактичних та нормативних значень окремих показників фінансової безпеки; використання інтегрального показника для оцінювання результатів фінансової безпеки підприємства, який уможливорює здійснити цілісну оцінку стану та динаміки фінансової безпеки суб'єкта господарювання і та побудувати прогнозні моделі, що характеризуються науково-обґрунтованим передбаченням ймовірнісних шляхів розвитку явищ і процесів для невеликих періодів.

4. Досліджено загальні засади та основні економічні показники діяльності підприємства ТОВ «Преттль-кабель-Україна». Предметом діяльності підприємства є: послуги по збиранню, виробництву, виготовленню та продажу (за кордоном) джгутів, проводів, кабельно-провідникової продукції, інших споріднених компонентів та різноманітної арматури, арматури для автомобільної техніки, побутових приладів або для інших галузей промисловості, а також надання усіх споріднених послуг у зв'язку із перерахованою вище продукцією та інші види послуг.

Проаналізовано основні показники звітності підприємства та техніко-економічні показники ТОВ «ПКУ», які показали, що ефективність управління основними засобами в компанії має тенденцію зростання і спостерігається підвищення обсягів продажу, що проявляється наступним: у 2016 році було вироблено продукції та надано послуг на суму 2,51 гривні на кожному використовувану гривню основних засобів, з 2017 року показник зростає до 2,83 гривню і вже у 2019 році становить 3,93.

5. Проведено оцінювання фінансової безпеки суб'єкта господарювання ТОВ «ПКУ» за чотирьма групами показників, а саме за показниками фінансової стійкості, платоспроможності, ділової активності та прибутковості. За проведеними розрахунками значення показників фінансової стійкості ТОВ «ПКУ» можна сказати про те, що підприємство має високу стійку фінансову безпеку, про що свідчать усі відповідні коефіцієнти, однак показники фінансової автономії, залежності та стабільності на кінець 2019 року становлять 0,65, 1,53 та 1,88 відповідно, що перевищує нормативне значення і характеризує можливість

підвищення ефективності роботи за рахунок залучення коштів для зростання потенціалу компанії. Проаналізувавши рентабельності підприємства, спостерігаємо спад чистого фінансового результату, який склав в 2016 році 18 963 тис. грн і у подальшому має спадний характер. Сума чистого прибутку в 2017 році становить 7 842 тис. грн. Причиною спаду є велика собівартість виробництва та реалізації продукції, яка збільшилась від 74,41% у 2016 році до 89,48% в 2019 році. Інші ж групи показників знаходяться на належному рівні і не сприяють створюють загроз фінансовій безпеці.

6. Здійснене оцінювання стану фінансової безпеки за інтегральним показником засвідчує високий рівень фінансової безпеки суб'єкта господарювання впродовж аналізованого періоду: у 2016 році інтегральний показник становив 0,371, а протягом 2017-2019 років інтегральний показник тримався на дуже високому рівні – 0,442, 0,457 і 0,451 відповідно. Даний аналіз дає підстави узагальнити, що рівень фінансової безпеки ТОВ «ПКУ» є достатнім, підприємство здатне протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам.

7. Побудовано прогностні моделі фінансової безпеки за групами показників, які показують, що динаміка чотирьох груп показників у 2020-2021 роках буде позитивною. Якість побудованих моделей підтверджує коефіцієнт апроксимації R^2 ($R^2 = 0,8453 - 0,9996$), за виключенням коефіцієнта фінансової ризику ($R^2 = 0,4787$).

Динаміка фінансової стабільності у майбутньому періоді перевищує нормативне значення, це може означати наявність додаткових резервів підвищення ефективності за рахунок залучення коштів. Лінія тренду показників платоспроможності протягом усього досліджуваного періоду перевищує 0 ($y > 0$), і означає, що підприємство може негайно погасити свої борги та володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам.

Однак дослідження рентабельності дозволяє ідентифікувати рівень фінансової безпеки суб'єкта господарювання як недостатній. Виявлено, що основною причиною зниження рентабельності підприємства є висока собівартість продукції, яка становила у 2016 році 74,4% доходу від реалізації продукції, а в 2019 році її частка у валовому доході зросла до 89,5%. Тому підприємству необхідно

здійснити заходи щодо вдосконалення фінансової безпеки відносно показників рентабельності.

8. Для зміцнення фінансової безпеки ТОВ «КПУ» та збільшення рентабельності запропоновано низку заходів щодо покращення управління на підприємстві, зниження виробничих, збутових та інших витрат, що дозволить підвищити чистий прибуток, оптимізувати структуру фінансових ресурсів і знизити вартість їх залучення.

Розроблена модель механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства зумовлюється об'єктивно наявним для кожного підприємства завданням забезпечення стабільності функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коваленко К. В. Основи створення комплексної системи економічної безпеки підприємства: теоретичні аспекти. *Вченні записки університету КРОК*. 2016. Випуск 44. С. 117-124. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vdnuet/econ/2008_3/20%20.pdf (дата звернення: 04.12.2020).
2. Олейникова Е. А. Основы экономической безопасности : учеб. пособие. Москва : ЗАО Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2017. 288 с.
3. Кузенко Т. Б. Планування економічної безпеки підприємництва в умовах ринкової економіки : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 / Київ. Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. 2014. 18 с.
4. Варналій З. С. Економічна безпека : навч. посіб. Київ: Знання, 2018. 647 с.
5. Євдокимова Н. М., Кірієнко А. В. Економічна діагностика : навч.-метод. посіб. Київ : КНЕУ, 2015. 110 с.
6. Тамбовцев В. Л. Теории институциональных изменений : учеб. пособие Москва : Инфра-М, 2017. 160 с.
7. Лысенко Ю. Г., Мищенко С. Г., Руденский Р. А., Спиридонов А. А. Механизмы управления экономической безопасностью. Донецк: ДонНУ, 2015. 178 с.
8. Stachowiak Z. Teoria i praktyka mechanizmu bezpieczeństwa ekonomicz nego państwa : podręcznik is zkolne. Akademia Obrony Narodowej, 2012. 220 с.
9. Белокуров В. В. Структура функціональних складових економічної безпеки підприємства. URL: <http://www.safetyfactor.ru> (дата звернення: 04.12.2020)
10. Козаченко Г. В., Понамарьов В. П., Ляшенко О. М. Економічна безпека підприємства. Сутність та механізм забезпечення : монографія. Київ : Лібра, 2013. 280 с.
11. Ковалев Д., Сухорукова Т. Экономическая безопасность. *Экономика Украины*. 2016. № 10. С. 48-51.

12. Плетникова И. П. Определение уровня и планирование ЭБП. *Вісник Технологічного університету Поділля*. 2010. № 4. С. 100–108.
13. Шлыков В. В. Комплексное обеспечение экономической безопасности предприятия : учеб. пособие. СПб.: «Алетейя», 2009. 138 с.
14. Раздина Е. В. Экономическая безопасность. Сущность и тенденции развития : дис. канд. экон. наук : 08.00.01 / Московский ун-т экономики. Москва, 2014. 164 с.
15. Прохорова В. В., Прохорова Ю. В., Кучеренко О. О. Управління економічною безпекою підприємств : монографія. Харків: УкрДАЗТ, 2010. 282 с.
16. Бланк І. А. Управління фінансовою безпекою підприємства. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2009. 784 с.
17. Кірієнко А. В. Механізм досягнення і підтримки економічної безпеки підприємства. Економіка, організація і управління підприємством : дис. на здобуття наук. ступеня канд. экон. наук: спец. 08.06.09 / Київський національний економічний університет. Київ, 2010. 19 с.
18. Корчевська Л. О. Методологічні питання економічної безпеки підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Natural/Vetp/2010_29/10klosoe.pdf (дата звернення: 04.12.2020)
19. Ковалев, Д. Економічна безпека підприємства. *Економіка*. 2013. № 10. С. 47-56.
20. Бендиков М. Экономическая безопасность промышленного предприятия в условиях кризисного развития. *Менеджмент в России и за рубежом*. 2014. № 2. С. 17-29.
21. Ільяшенко С. Н. Оцінка складових економічної безпеки підприємства. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми забезпечення економічної безпеки»*. Донецьк : РИАДонНТУ, 2017. 175 с.
22. Соловьев А. И. Экономическая безопасность хозяйствующего субъекта. *Конфидент*. 2018. № 3. С. 45–50.

23. Глущенко С. В. Управление финансовым риском и экономическая безопасность предприятия. *Наукові праці Донецького державного технічного університету*. 2015. № 47. С. 22–29.
24. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні. Методологія оцінки та механізми забезпечення. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2014. 759 с.
25. Ареф'єва, О. В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 1 (91). С. 98–103.
26. Шаваев А. Г. Концептуальные основы обеспечения безопасности негосударственных объектов экономики. Москва, 2004. 281 с.
27. Колісник М. К., Ільчук П. Г., Віблій П. І. Фінансова санація і антикризове управління підприємством : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2017. 272 с.
28. Плетникова И. П. Определение уровня и планирование. *Вісник Технологічного університету Поділля*. 2010. № 4(Ч.2). С. 100–108.
29. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави. Національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. Київ: Знання, 2017. 297 с.
30. Марченко О .С. Интеллектуальна безпека у вимірі економіки знань. URL: http://nauka.juracademy.kharkov.ua/download/ekonom/ekonom_8.pdf, 2012. С. 278 – 279. (дата звернення: 05.12.2020).
31. Поскрипко Ю.А. Механізми вдосконалення фінансової складової економічної безпеки. *Наукові записки УНДІЗ*. 2019. №2(22). С. 118-120.
32. Лоханова Н. Система управління станом економічної безпеки підприємства. *Економіст*. 2015. № 2. С. 52– 56.
33. Пономарев В. П. Формирование механизма обеспечения экономической безопасности : автореф. дис. канд. экон. наук : 08.06.10 / Восточноукраинский государственный университет, Луганськ, 2010. 27 с.
34. Шемаєва Л. Г. Економічна безпека підприємств у стратегічній взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища : автореф. дис. кан. экон. наук : 21.04.10 / Вищий навчальний заклад економіки та права. Київ, 2010. 40 с.

35. Папехин Р. С. Индикаторы финансовой безопасности предприятий. Волгоград: Волгоградское научное изд-во, 2017. 166 с.
36. Лаврова Ю. В. Фінансова безпека підприємства: класифікація *Економічний аналіз*. 2019. № 9. С. 274–277.
37. Кракос Ю. Б. Разгон Р. О. Управління фінансовою безпекою підприємств. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*. 2018. № 1(1). С. 86–97.
38. Чібісова І. В. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства . URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_31/Chibis.pdf (дата доступу 05.12.20).
39. Козак Л.С. Концептуальні та методичні засади формування механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Економіка і управління*. 2018. №13. С. 97-101.
40. Бланк І. А. Управління фінансовою безпекою підприємства. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2009. 776 с.
41. Горячева К. С. Фінансова безпека підприємства. Сутність та місце в системі економічної безпеки. *Економіст*. 2013. № 8. С. 65–67.
42. Пономаренко О. Е. Теоретичні аспекти фінансової безпеки підприємств. *Економіка розвитку*. 2017. №1 (53). С. 77–80.
43. Кузенко О. Л. Визначення рівня фінансової безпеки суб'єктів фінансових відносин макро- та мезорівнів. *Вісник НТУ «ХП»*. 2016. Вип. № 24. С. 56–61.
44. Мунтіян В. І. Економічна безпека України. Київ : КВІЦ, 2017. 464 с.
45. Буряковський В. В. Фінанси підприємств : навч. посібник, Дніпропетровськ: Пороги. 2008. 246 с.
46. Горбачук Ю. А., Кушнір Н. Б. Економічна діагностика: інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне : НУВГП, 2007. 176 с.
47. Кобилецький В. Р. Фінансовий аналіз підприємства: розрахунки та висновки. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»*. URL: <https://www.finalon.com/> (дата звернення: 05.12.2020).

48. Мойсеєнко І. П. Управління фінансовою безпекою підприємства : навч. посібник. Львів, 2011. 380 с.

49. Жаворонкова Г., Жмуденко В. Методичні підходи до визначення інтегрального показника економічної безпеки на регіональному рівні. *Економічний аналіз*. 2010. № 7. С. 42–44.

50. Лазоренко В. В. Оцінка фінансової стійкості підприємства сфери послуг методом оцінки коефіцієнтів. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 29. С. 128–132.

51. Іщук О. С. Моделі інтегрального оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності промислових підприємств регіону. *Регіональна економіка*. 2008. № 2. С. 25–33.

52. Лазоренко В. В. Формування інтегрального показника фінансової стійкості підприємства. *Актуальні аспекти механізму модернізації економіки та фінансової системи країни* : матер. Міжнар. наук.- практ. конф., 07.03.18 р., Запоріжжя, 2018. С. 94–98.

53. Кам'янець-Подільський кабельний завод : веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 05.12.2020).

54. Товариство з обмеженою відповідальністю «Кабельний завод» : веб-сайт. URL: www.rada.com.ua.

55. Офіційний сайт ТОВ «Преттель-Кабель Україна» : веб-сайт. URL: <http://kpkz.com.ua> (дата звернення: 06.12.2020).

56. Коефіцієнт фінансової залежності : веб-сайт. URL: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/347-pokaznik-finansovoji-zalezhnosti> (дата перегляду: 06.12.2020).

57. Лазоренко В. В. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості торговельного підприємства. *Шляхи підвищення економічної ефективності* : матер. міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 листопада 2017 р.: тези доп. Львів, 2017. С. 224–225.

58. Донець Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.

59. Лазоренко В. В. Аналіз факторів забезпечення фінансової стабільності підприємства. *Регулювання банківської діяльності, бізнесу та підприємництва: національна та міжнародна практика* : зб.наук. праць Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10 березня 2018 р.: тези доп. Запоріжжя, 2018. С. 91–95.

60. Безбородова Т. В. Управління фінансовими ресурсами підприємств. *Держава та регіони*. 2016. № 5. С. 21–23.

61. Коефіцієнт маневреності : веб-сайт. URL: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/347-pokaznik-finansovoji-zalezhnosti> (дата перегляду: 06.12.2020).

62. Бланк А. І. Управління активами. Київ. 2010. 99 с.

63. Боднарчук А. В. Удосконалення комплексного економічного аналізу власного капіталу. *Бізнес Інформ*. 2013. № 3. С. 282-285.

64. Рентабельність реалізованої продукції : веб-сайт. URL: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/341-pokaznik-rentabelnosti-realizovanoji-produktsiji-za-chistim-pributkom-norma-chistogo-pributku-marzha-chistogo-pributku-rentabelnist-prodazhiv-po-chistomu-pributku> (дата перегляду: 06.12.2020).

65. Бурковська О. С. Методи оцінки вартості активів підприємства в сучасних умовах господарювання. *Наукові праці НДФІ*. 2019. №2. С. 55–61.

66. Радионов А. Р. Управление запасами и оборотными средствами в экономике. *Финансовый менеджмент*. 2013. №5. С. 66–76.

67. Белозерцев В. Щодо товарного кредиту та дебіторської заборгованості на підприємстві. *Економіст*. 2009. №11. С. 23–28.

68. Відносні показники ліквідності і платоспроможності : веб-сайт. URL: : <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/102-vidnosni-pokaznyku-likvidnosti> (дата перегляду: 06.12.2020).

69. Ванієва А. Р. Оцінка ліквідності і платоспроможності підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. №8. С. 52–62.

70. Семенович Т. А. Підходи визначення платоспроможності та ліквідності суб'єктів господарювання. *Економіка підприємства*. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2015. С. 71–73 .
71. Бабіч В. В., Поддєрьогін А. М. Удосконалення обліку формування, розподілу й використання прибутку. *Фінанси України*. 2012. С. 103–110 с.
72. Сидун В. А., Пономарьов Ю. В. Економіка підприємств : навч. посібник. Київ, 2003. 435 с.
73. Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. Економіка підприємств : підручник. Львів : Сполом, 2016. 415 с.
74. Гаркавенко С. С. Маркетинг : навч. посібник. Київ : Лібра, 2017. 707 с.
75. Мацибора В. І., Задравних В. К., Мацибора Т. В. Економіка підприємства : навч. посібник. Київ : Каравела, 2009. 312 с.
76. Лойко В. В., Макаровська Т. П. Економіка підприємства : навч. посібник. Київ : КНУТД, 2015. 267 с.
77. Іващенко В. І., Болюх М. А. Економічний аналіз господарської діяльності. Київ : ЗАТ «Нічлава», 2012. 215 с.
78. Марченко О. М. Концептуальні засади управління фінансовою безпекою підприємства. *Вісник Львівського державного університету*. 2017. № 32. С. 100–105.
79. Болюх М. А., Бурчевський В. З., Горбатов М. І. Економічний аналіз: навч. посібник / за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченко. Київ : КНЕУ, 2014. 540 с.
80. Реверчук Н. Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур : монографія. Львів : ЛБІ НБУ, 2014. 195 с.
81. Селюченко Н. Є., Козик О. В. Антикризове фінансове управління на підприємстві : навч. посібник. Київ : УБС НБУ, 2017. 222 с.
82. Шемаєва Л. Г. Забезпечення економічної безпеки підприємства на основі управління стратегічною взаємодією із суб'єктами зовнішнього середовища : монографія. Київ, 2009. 357 с.